

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(zaoczny w stosunku do pozwanych A. Ś. i A. R.)

Dnia 12 stycznia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Płocku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Łukasz Wilkowski
-----------------	-------------------------

po rozpoznaniu w dniu 12 stycznia 2021 roku w Płocku na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W.

przeciwko A. O., A. R. i A. Ś.

o zapłatę kwoty 128.516,52 zł

I. zasądza od pozwanych A. O., A. R. i A. Ś. solidarnie na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 128.516,52 zł (sto dwadzieścia osiem tysięcy pięćset szesnaście złotych pięćdziesiąt dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie naliczanymi od dnia 18 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanych A. O., A. R. i A. Ś. solidarnie na rzecz powoda (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. kwotę 11.843,00 zł (jedenaście tysięcy osiemset czterdzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 5.400,00 zł (pięć tysięcy czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego;

III. nadaje wyrokowi w punkcie I. rygor natychmiastowej wykonalności w stosunku do pozwanych A. Ś. i A. R..

Sygn. akt I C 2717/18

UZASADNIENIE

(...) S.A. w W. w pozwie z dnia 16 grudnia 2018 roku, skierowanym do Sądu Okręgowego w Płocku, wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych M. B., A. O., A. R. i A. Ś. na swoją rzecz kwoty 128.516,52 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 18 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty. Nadto wniosła o zasądzenie solidarnie od pozwanych na rzecz powódki kosztów postępowania oraz kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazała, iż na podstawie zlecenia transportowego nr (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. zleciła przewoźnikowi BEKA (...) transport drogowy towaru – wyrobów cukierniczych. Miał on zostać załadowany w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o. w K., zaś miejscem docelowym miała być miejscowość C. na terenie Wielkiej Brytanii. W dniu 8 czerwca 2012 roku ok. godz. 11.40 na terenie firmy został załadowany ciągnik siodłowy marki R. (...) o nr rej. (...) wraz z naczepą o nr rej. (...). Kierowcą pojazdu była osoba legitymująca się dowodem osobistym wystawionym na dane K. P.. Towar miał zostać dostarczony na tern Wielkiej Brytanii w dniu 12 czerwca 2012 roku. Po otrzymaniu informacji, że towar nie dotarł do miejsca rozładunku, pracownicy firmy (...) kilkunastokrotnie podjęli próby kontaktu telefonicznego najpierw z kierowcą pojazdu, a następnie właścicielem firmy. Dopiero w dniu 13 czerwca 2012 roku udało się skontaktować z właścicielem firmy transportowej, który poinformował, że jego firm nie realizowała żadnego zlecenia dla tego podmiotu. Wobec powyższego w dniu 14 czerwca 2012 roku zostało złożone zawiadomienie na

Komisariacie Policji w K. o możliwości popełnienia przestępstwa. (...) Sp. z o.o. w O. zawarła z (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia mienia w transporcie „cargo” nr (...) na okres od dnia 01 listopada 2011 roku do dnia 31 października 2012 roku. W wykonaniu tej umowy powódka wypłaciła na rzecz (...) Sp. z o.o. w O. odszkodowanie za skradziony towar w kwocie 136.516,52 zł. Wskazana kwota uwzględnia ustaloną w umowie ubezpieczenia franszyzę redukcyjną w kwocie 1.000,00 zł. Na skutek prowadzonego dochodzenia udało się ustalić sprawców przywłaszczenia należącego do (...) Sp. z o.o. mienia. Prawomocnym wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Koszalinie w sprawie sygn. akt (...) uznał M. B., A. Ś., A. R. i A. O., za winnych tego, że w dniu 8 czerwca 2012 roku w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw, wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w postaci towaru stanowiącego słodycze o wartości 137.516,52 zł posługując się podrobioną dokumentacją przewozową, licencją przewozową oraz polisą OC, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawicieli (...) Sp. z o.o. co do zamiaru wywiązania się z umowy dostawy tego towaru do Wielkiej Brytanii, posługując się danymi przewoźnika B. – (...) i K. P., a także wprowadzając w błąd co do tożsamości kierowcy posługującego się podrobionym dokumentem w postaci dowodu osobistego nr (...) wystawionego na dane K. P., w wyniku czego A. (...) wypłaciło odszkodowanie w kwocie 136.516,52 zł. Jednocześnie w punkcie 48 lit e) wskazanego wyroku Sąd Okręgowy w Koszalinie nałożył na skazanego A. O. częściowy obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 2.000,00 zł, natomiast w pkt 49 wyroku na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał M. B., A. Ś., A. R. do zapłaty na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. po 2.000,00 zł każdy w terminie 4 lat od uprawomocnienia się wyroku. Do chwili wniesienia pozwu żadna z w.w osób nie wywiązała się z w.w obowiązku. Dalej powódka wskazała na treść art. 828 § 1 k.c. powołując się na przejście z mocy prawa na jego rzecz wierzytelności wobec pozwanych. Wskazała, iż pismami z dnia 26 maja 2016r i 13 czerwca 2016 roku wezwała pozwanych do zwrotu wypłaconego odszkodowania. Pozwani M. B., A. O. i A. R. nie odnieśli się do tych wezwań, a pozwana A. Ś. pismem z dnia 07 czerwca 2016 roku podniosła, iż wezwanie do zapłaty traktuje jako bezzasadne. Dalej wskazała, iż kwota dochodzona pozwem odpowiada różnicy pomiędzy kwotą wypłaconą na rzecz (...) Sp. z o.o. tytułem odszkodowania, a zasądzoną od skazanych rzecz powódki na mocy wyroku karnego tytułem częściowego obowiązku naprawienia szkody kwotą 8.000,00 zł (k. 3 – 10).

A. O. w odpowiedzi na pozew z dnia 17 stycznia 2020 roku wniósł o oddalenie powództwa. Wskazał, iż powódka nie przedstawiła potwierdzenia odbioru wezwania do zapłaty. Nadto wskazał, iż błędna jest wartość przedmiotu sporu, bo w wyroku Sądu Okręgowego w Koszalinie mowa jest jedynie o kwocie 2.000,00 zł. Nie ma również podstaw do zasądzenia solidarnie żądanej kwoty, bowiem Sąd Okręgowy w Koszalinie zasądził kwoty po 2.000,00 zł od A. O., A. R. i A. Ś., a kwotę 20.000,00 zł od M. B.. W tej sytuacji powódka powinna zachować ten podział. W tej sytuacji kwota sporu dotycząca jego osoby winna wynosić 7.885,00 zł (k. 166 – 167).

Prawomocnym postanowieniem z dnia 17 września 2020 roku Sąd Okręgowy w Płocku umorzył postępowanie w sprawie w stosunku do pozwanego M. B. (k. 172).

Pozwani A. Ś. i A. R. nie złożyli odpowiedzi na pozew i nie zajęli stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Na podstawie zlecenia transportowego nr (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. zleciła przewoźnikowi BEKA (...) z siedzibą w O. transport drogowy towaru – wyrobów cukierniczych. Miał on zostać załadowany w siedzibie firmy (...) Sp. z o.o. w K., zaś miejscem docelowym miała być miejscowość C. na terenie Wielkiej Brytanii. W dniu 8 czerwca 2012 roku na terenie firmy został załadowany ciągnik siodłowy marki R. (...) o nr rej. (...) wraz z naczepą o nr rej. (...). Kierowcą pojazdu była osoba legitymująca się dowodem osobistym wystawionym na dane K. P.. Towar miał zostać dostarczony na teren Wielkiej Brytanii w dniu 12 czerwca 2012 roku (zlecenie transportowe – k. 25, 24 list przewozowy CMR – k. 26, 24).

W dniu 12 czerwca 2012 roku towar nie dotarł do miejsca dostawy. W tej sytuacji pracownicy spółki podjęli próby kontaktu telefonicznego najpierw z kierowcą pojazdu, a następnie właścicielem firmy. Dopiero w dniu 13 czerwca 2012

roku udało się skontaktować z właścicielem firmy transportowej, który poinformował, że jego firma nie realizowała żadnego zlecenia, bowiem od około miesiąca nie prowadzi on działalności gospodarczej. Wobec powyższego w dniu 14 czerwca 2012 roku zostało złożone zawiadomienie na Komisariacie Policji w K. o możliwości popełnienia przestępstwa (protokół zawiadomienia – k. 27 – 31, zaświadczenie – k. 32).

(...) Sp. z o.o. w O. zawarła z (...) S.A. w W. umowę ubezpieczenia mienia w transporcie „cargo” nr (...) na okres od dnia 01 listopada 2011 roku do dnia 31 października 2012 roku (umowa ubezpieczenia – k. 41 – 45).

W wykonaniu tej umowy (...) S.A. wypłaciła na rzecz (...) Sp. z o.o. w O. odszkodowanie za skradziony towar w kwocie 136.516,52 zł. Wskazana kwota uwzględnia ustaloną w umowie ubezpieczenia franszyzę redukcyjną w kwocie 1.000,00 zł (pismo ubezpieczyciela – k. 46, potwierdzenie przelewu – k. 47).

Na skutek prowadzonego dochodzenia udało się ustalić sprawców przywłaszczenia należącego do (...) Sp. z o.o. mienia. Prawomocnym wyrokiem z dnia 17 grudnia 2015 roku Sąd Okręgowy w Koszalinie w sprawie sygn. akt (...) uznał M. B., A. Ś., A. R. i A. O., za winnych tego, że w dniu 8 czerwca 2012 roku w K., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, działając w ramach zorganizowanej grupy przestępczej mającej na celu popełnianie przestępstw, wspólnie i w porozumieniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej doprowadzili (...) Sp. z o.o. z siedzibą w O. do niekorzystnego rozporządzenia mieniem, w postaci towaru stanowiącego słodycze o wartości 137.516,52 zł posługując się podrobioną dokumentacją przewozową, licencją przewozową oraz polisą OC, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawicieli (...) Sp. z o.o. co do zamiaru wywiązania się z umowy dostawy tego towaru do Wielkiej Brytanii, posługując się danymi przewoźnika B. – (...) i K. P., a także wprowadzając w błąd co do tożsamości kierowcy posługującego się podrobionym dokumentem w postaci dowodu osobistego nr (...) wystawionym na dane K. P., w wyniku czego (...) SA wypłaciło odszkodowanie w kwocie 136.516,52 zł. Jednocześnie w punkcie 48 lit e) wskazanego wyroku Sąd Okręgowy w Koszalinie nałożył na skazanego A. O. częściowy obowiązek naprawienia szkody przez zapłatę na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwoty 2.000,00 zł, natomiast w pkt 49 wyroku na podstawie art. 72 § 2 k.k. zobowiązał tytułem naprawienia szkody w części A. Ś. i A. R. do zapłaty na rzecz (...) S.A. z siedzibą w W. kwot po 2.000,00 zł każdy, a M. B. kwoty 20.000,00 zł w terminie 4 lat od uprawomocnienia się wyroku (wyrok – k. 48 – 71).

Do chwili wniesienia pozwu żadna z w.w osób nie wywiązała się z w.w obowiązku. (...) S.A. pismami z dnia 26 maja 2016r i 13 czerwca 2016 roku wezwała pozwanych do zwrotu wypłaconego odszkodowania (pisma – k. 72 – 79).

Pozwana A. Ś. pismem z dnia 07 czerwca 2016 roku podniosła, iż wezwanie do zapłaty traktuje jako bezzasadne (pismo z dnia 07.06.2016 – k. 80 – 81).

Powód jest następcą prawnym (...) S.A. w S. (wydruk z KRS – k. 17 – 23).

Powyższy stan faktyczny był bezsporny i wynikał z przedłożonych przez powoda dokumentów i ich kopii. Spór sprowadzał się do oceny prawnej w/w ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało uwzględnieniu w pełni.

Pozwani ponoszą odpowiedzialność cywilną za szkodę spowodowaną (...) Sp. z o.o. w O. przestępstwem, za które zostali skazani prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Koszalinie z dnia 17 grudnia 2015 roku. W tym zakresie Sąd cywilny jest związany zgodnie z regułą art. 11 k.p.c. ustaleniami w/w wyroku karnego. Pozwani zatem w sprawie niniejszej nie mogą się bronić tym, iż takiego zdarzenia nie było. Odpowiedzialność pozwanych wobec właściciela towaru, który przywłaszczyli opiera się na treści art. 415 k.c. i nie budzi ona żadnych wątpliwości. Szkada, którą spowodowali swoim działaniem to ustalona przez Sąd Okręgowy w Koszalinie kwota 137.516,52 zł. Kwestia ta również nie budzi żadnych wątpliwości. Towar, który przywłaszczyli pozwani był ubezpieczony przez poprzednika prawnego powódki i to on wypłacił odszkodowanie właścicielowi w kwocie 136.516,52 zł, co również nie budzi wątpliwości i nadto jest elementem opisu czynu, za który pozwani zostali skazani.

Zgodnie z art. 828 § 1 k.c. jeżeli nie umówiono się inaczej, z dniem zapłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela roszczenie ubezpieczającego przeciwko osobie trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzi z mocy prawa na ubezpieczyciela do wysokości zapłaconego odszkodowania. W sprawie niniejszej w ten sposób przeszło na rzecz strony powodowej roszczenie właściciela skradzionego towaru wobec pozwanych do kwoty 136.516,52 zł, bowiem taka właśnie kwota została wypłacona tytułem odszkodowania.

W tym miejscu pojawia się pytanie o kwestie zasad odpowiedzialności pozwanych za szkodę. Sąd Okręgowy orzekający w sprawie karnej zasądził tytułem częściowego odszkodowania kwoty po 2.000,00 zł od A. Ś., A. O. oraz A. R. i kwotę 20.000,00 zł od M. B.. Pozwany A. O. z powyższego wywodzi proporcjonalną odpowiedzialność każdego z nich, wskazując, iż źródłem owej proporcjonalności jest wyrok sądu karnego. W tym miejscu wskazać należy, iż również Sąd karny orzekający w sprawie karnej obowiązek naprawienia szkody, w tym zakresie zobligowany jest stosować przepisy kodeksu cywilnego i nie może ich samodzielnie zmienić. Tymczasem zgodnie z art. 441 § 1 k.c. jeżeli kilka osób ponosi odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną czynem niedozwolonym, ich odpowiedzialność jest solidarna. Taka sytuacja ma miejsce w sprawie niniejszej, bowiem pozwani działając wspólnie i w porozumieniu doprowadzili właściciela do niekorzystnego rozporządzenia mieniem. Ich odpowiedzialność względem niego, a tym samym również względem ubezpieczyciela jest odpowiedzialnością solidarną. Czym innym są ich wzajemne rozliczenia, o tych bowiem stanowi art. 441 § 2 k.c. wskazując, iż jeżeli szkoda była wynikiem działania lub zaniechania kilku osób, ten, kto szkodę naprawił, może żądać od pozostałych zwrotu odpowiedniej części zależnie od okoliczności, a zwłaszcza od winy danej osoby oraz od stopnia, w jakim przyczyniła się do powstania szkody. W sprawie niniejszej kwestia ta jest jednak nieistotna. Sposób orzeczenia częściowego obowiązku naprawienia szkody w sprawie karnej, nie może zmieniać w.w zasad powszechnie obowiązujących przepisów prawa. A skoro tak, to każdy z pozwanych odpowiada do pełnej wartości szkody tj. kwoty 136.516,52 zł. Skoro od pozwanych A. Ś., A. O. i A. R. w postępowaniu karnym orzeczono o obowiązku naprawienia szkody w kwocie po 2.000,00 zł od każdego z nich, to powódce przysługuje roszczenie przeciwko każdemu z nich o brakującą kwotę 134.516,52 zł. Powódka w sprawie niniejszej dochodziła kwoty mniejszej tj. 128.516,52 zł i stąd też powództwo jej podlegało w pełni uwzględnieniu.

Cechą charakterystyczną roszczeń wynikających z czynów niedozwolonych jest to, że na ogół wymagalność ich zbiega się z datą ich powstania. Kwestia kształtuje się inaczej tylko wówczas, gdy data powzięcia przez poszkodowanego wiadomości o szkodzie i osobie sprawcy nie jest zbieżna z datą powstania szkody. Zobowiązania z czynów niedozwolonych są bezterminowe, dlatego stan opóźnienia w ich wykonaniu pojawia się dopiero wtedy, gdy dłużnik nie spełnia świadczenia niezwłocznie po wezwaniu przez wierzyciela. Jednakże stosownie do orzecznictwa Sądu Najwyższego – reguła ta jest przełamywana w sytuacjach, w których czyn niedozwolony polega na kradzieży lub innej postaci przywłaszczenia cudzych pieniędzy. Wychodzi się z założenia, że sprawca takiego czynu powinien natychmiast zwrócić zabrane pieniądze, nie czekając na wezwanie wierzyciela. Innymi słowy, natychmiastowy zwrot skradzionej czy też przywłaszczonej sumy pieniężnej wynika z właściwości zobowiązania (por. uchwała składu siedmiu sędziów SN z 22 września 1970 r. – zasada prawna, III PZP 18/70, OSNCP 1971, nr 1, poz. 5, z glosą A. Szpunara, PiP 1971, z. 7, s. 180, oraz z omówieniem A. Szpunara i W. Wanatowskiej, Przegląd orzecznictwa, NP 1972, nr 3, s. 443). W sprawie niniejszej bez wątpienia wiedza pozwanych, co do wysokości ich zobowiązania oraz podmiotu na rzecz którego muszą je spełnić została ugruntowana po tym, jak zostali prawomocnie skazani w grudniu 2015 roku przez Sąd Okręgowy w Koszalinie. W sentencji wyroku wskazano, jaka była wartość skradzionego towaru i na czyją szkodę to nastąpiło. A zatem pozwaniu już co najmniej w tej dacie pozostawali w opóźnieniu. Następnie powód wezwał ich na przełomie maja i czerwca do zapłaty kwoty wskazanej w pozwie. Mimo tego wezwania nadal nie wykonali swego zobowiązania. W pełni zatem zasadne jest żądanie powoda zasądzenia od pozwanych odsetek od dnia 18 czerwca 2016 roku. Podstawą tego rozstrzygnięcia jest treść art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł w oparciu o treść art. 98 k.p.c. obciążając nimi w całości pozwanych solidarnie. Na koszty te złożyła się opłata sądowa uiszczona od pozwu w kwocie 6426,00 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika będącego adwokatem ustalone wg. tzw. stawek minimalnych na kwotę 5.400,00 zł.

O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono w oparciu o treść art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł, jak w sentencji wyroku